

LA CRISIS ECONÒMICA I LA COOPERATIVA COM A OPORTUNITAT

Responsabilitat de les persones sòcies i dels membres del Consell Rector

José Manuel Luna Barasoáin

Advocat i Llicenciat en Ciències Econòmiques

Soci del despatx Duran Sindreu

Col·legiat a l'I.C.A.B.

Membre de la Secció de Dret Cooperatiu

Expert en dret cooperatiu

1. RESPONSABILITAT DE LES PERSONES SÒCIES

A diferència de la anterior Llei de Cooperatives Catalanes (Llei 18/2002), la Llei actual (Llei 12/2015) només preveu la naturalesa de la responsabilitat de la societat cooperativa com a ens de **responsabilitat limitada** (abans podia existir la S.C.C.Itda.).

Llei 12/2015. Article 69. Responsabilitat dels socis pels deutes socials

Els socis han de respondre dels deutes socials d'una manera limitada a les aportacions al capital social subscrites, tant si són desemborsades com si no ho són, sens perjudici de les responsabilitats de què, si escau, hagin de respondre en els termes que estableix l'article 41.3 i 4.

En realitat, poden existir:

- 1) Responsabilitats **limitades** a les aportacions de capital efectuades.
- 2) Responsabilitats **no limitades** a les aportacions de capital efectuades.

1.1. Responsabilitats limitades a les aportacions de capital

Supòsits de responsabilitat econòmica que, en el seu conjunt, **no podrien excedir de les aportacions al capital** realitzades per les persones sòcies:

- 1) **Desemborsaments pendents** de realitzar (min. 25% desembolsades): són exigibles, fins i tot en cas de concurs de la cooperativa
- 2) **Pèrdues** de la cooperativa imputades a la persona sòcia
- 3) En cas de baixa: **deduccions** en cas de baixa injustificada (max. 20%) o expulsió (max. 30%)
- 4) En cas de baixa: durant el període dels 5 anys posteriors: **deutes** de la cooperativa contrets abans de la Baixa de la persona sòcia. Regulació estatutària de la quantificació i determinació.

1.2. Responsabilitats no limitades a les aportacions de capital

En aquests casos, la responsabilitat econòmica **no estaria relacionada amb l'import de les aportacions** al capital realitzades per les persones sòcies:

- 1) **Sancions pecuniàries**, imposades d'acord amb el procediment sancionador estatutari.
- 2) En cas de Baixa: si es preveu a Estatuts: durant un període màxim de 5 anys posteriors: **inversions fetes i no amortitzades** (en proporció a l'activitat cooperativitzada de la persona sòcia als últims 5 anys – o període estatutari diferent -): excepte baixa justificada per força major. Art. 41.3 Llei 12/2015
- 3) Incompliment o el compliment defectuós de les **obligacions socials** corresponents que per llur naturalesa no s'extingeixin amb la pèrdua de la condició de soci. Per exemple, pertinença a seccions, obligació de confidencialitat, us indegut de informació. Art. 41.4 Llei 12/2015

2. RESPONSABILITAT MEMBRES DEL CONSELL RECTOR

Els membres del Consell Rector han d'exercir el càrrec amb **diligència i lleialtat**; i han de dur una **gestió empresarial ordenada**. Responen econòmicament en cas contrari, pels danys que causin.

Llei 12/2015. Article 59. Responsabilitat

2. Els membres del consell rector responen solidàriament, davant la cooperativa, davant els socis i davant els creditors de la societat, dels danys que causin per actes contraris a la llei o als estatuts o per actes duts a terme sense la diligència amb què han d'exercir el càrrec. No responen pels actes en què no han participat o si han votat en contra de l'acord i han fet constar en l'acta que s'hi oposen, o mitjançant un document fefaent comunicat al consell rector dins els deu dies següents a l'acord.

Es a dir, els consellers:

- 1) **Responen**: dels danys causats pels actes del Consell Rector
- 2) **No responen**: si no han pres part a l'acord o si prenen mesures per mostrar el seu desacord.

2.1. Supòsits de responsabilitat

Els supòsits de responsabilitat dels membres del Consell Rector estan establerts legalment:

- 1) Actes **contraris a la Llei de Cooperatives catalanes**.
- 2) Actes **contraris als Estatuts Socials**.
- 3) Actes duts a terme **sense la diligència** amb què han d'exercir el càrrec.
- 4) Realitat de la **valoració de les aportacions no dineràries**.

La responsabilitat és **solidària** de tots els membres del Consell Rector, amb independència del càrrec que ostentin.

2.2. Destinataris i procediment

La responsabilitat pretén cobrir els **danys causats a**:

- 1) La pròpia **cooperativa** (l'**acció de responsabilitat** s'ha d'exercitar (i) per acord de l'Assemblea General de Socis; en defecte, (ii) per un grup de socis que representin un mínim del 5% vots socials; o, en cas contrari, (iii) pels creditors si el patrimoni social es insuficient per satisfer els seus crèdits) (prescripció 3 anys).

L'acord de promoure una acció de responsabilitat implica la **destitució dels membres del Consell Rector afectats**.

- 2) Les **persones sòcies** de la cooperativa (acció d'indemnització individual si el dany és directe) (prescripció 3 anys).
- 3) Els **creditors** de la cooperativa (acció d'indemnització individual si el dany és directe) (prescripció general C.Civil. Català 10 anys).

L'**aprovació de comptes anuals** no impedeix l'exercici de l'acció de responsabilitat i no significa la renúncia a l'acció acordada o exercida.

2.3. Formes per evitar la responsabilitat

Els membres del Consell Rector **poden evitar** aquests supòsits de responsabilitat si:

- 1) **No han participat** en l'adopció de l'acord del Consell Rector per aprovar l'acte que origina responsabilitat.
- 2) **Han votat en contra** de l'acord del Consell Rector per aprovar l'acte que origina responsabilitat i han fet constar en Acta que s'oposen a l'acord.
- 3) Mitjançant l'enviament **d'un document fefaent** al Consell Rector dins els 10 dies següents a l'adopció de l'acord.
- 4) Pel cas de les aportacions no dineràries, si sotmet la valoració a **informe d'una persona experta independent**.

LA CRISIS ECONÒMICA I LA COOPERATIVA COM A OPORTUNITAT

Responsabilitat de les persones sòcies i dels membres del Consell Rector

www.economiasocial.coop

@econ_socialcat

facebook.com/economiasocial.coop

@econ_socialcat